

## FRISIA OCCIDENT.

Natura alia via Frisiis, ut & Hollandis, affatim prospexit, qua inopiam lignorum levarent, & quidem melius quam nonnullis inter Scythes populis, qui lignorum egentes, ossibus ignes alere scribuntur; nimirum fossatio cespitate, qui è terræ fodinis erutus, sole excoctus, ventoque arefactus, igni alimentum obvium, minime que contemnendum præbet, estque tuendo igni fomes, quam Prometheus illa ferula, paratior. Hujus tam copiosa materia & luxuries in lucem profertur, ut non tantum Incolis abunde sufficiat, sed & viciniis regionibus iis subvenire queant. Materiæ hujus cespititiæ plura sunt genera, quæ colore, levitate & pondere materiæ, adhac cineris, quo se obruit, bonitate & candore, differunt atque examinantur. Primum genus vile est, rarum, inane, fungosum, valde leve, color illi impluviatus, qui rubiginem parietum è pluvia defluxu natam mentitur: quod genus deterrimum est, neque usui Civium expetitum; servit fere cortinis cervisiariorum inflammardis & concoquendis: quod accensum vultus è vivido colore plumbeos, cadaverosos, larvisque assimiles homines facit, tetricaque exahalat mephitim: quo odore non raro etiam animi defectus (uti præsentius in bituminosis carbonibus fit) conciliatur, quem sal inspersus tollit. Alterum densius est, furvum, segmentis virgultorum intermeantibus & palustribus cannis intercicum, gravitate mediocri, promiscui usus. Tertium ponderosum, laterum coctilium duritiem quandam imitans, quod cæteris natatu fluitantibus solum subsedit aquæ immersum, tardeque ignem concipit, sed conceptum diutissime continet, cinereum colore, fabulosoque solo effossum. Est & quod è salsuginosa terra conformatur in glebas, Zelandiæ domesticum, *Dariam* vulgus vocat. Præter hæc est quod verriculis è fundo aquæ extraustum pingui luto constat, quæ materia in lacus quosdam quadratos, ubi aqua prius redundans diffuxerit, affunditur & complanatur, postea arefacta in metas rariores aggeratur, ut vento perflata solique penetrabiliores ad usum durentur. Habent & inopes rusticorum familiæ inter Cishenanos Frisos peculiare cespitum genus in tessellas, prius dictorum more conformatum, fimo bibulo constans, interspersis straminis, arundinum, sceni quisquiliis, ad solem æstivum excocto: sed cuius fumus infesta acrimonia sic urit oculos, ut lippitudinem facile conciliet. Frisia hæc olim Regio Diadematæ claruit, ad Caroli Magni usque tempora: a cuius obitu variis agitata fuit molestiæ, tametsi & ante quoque ejusdem tempora durissimum Danorum & Norwegianorum senserit imperium. Tandem vero sub Carolo v Cæsare, Principe vere pacifico, halcyonios dies est adepta. Vrbes hujus Frisiæ sunt numero xii. *Leovardia*, *Leuwarden*, totius Frisiæ est Caput, urbs opulenta, & uti privatis Civium domiciliis decenter ornata ita aquarium ambitu, foveis & prævalida Arce, contra hostiles insultus egregie munita. Curiam habet Iudiciale, & Frisiæ Cancellariam, a cuius tribunali nulla ulterius permittitur appellatio. Huic vicinum est *Zuichemum*, patria Viglii. *Docum* duobus inde milliaribus distat, agrum habet fertilem, pascua læta. Abest a Sinu Maris uno milliari, paruit olim Geldris. *Sneea* in Comitatu Westergoyensi tribus a Leovardia milliaribus loco humili & aquoso sita est, quo fit ut Segetem ager non ferat, pascuis sit latissimus. Vrbs tota recens, vix ante ducentos annos donata jure civitatis: progressu tamen temporis in tantum crevit, ut nulli nunc totius Frisiæ urbi concedat. Bonorum ingeniorum alumna diu fuit: in hac natus est & educatus

*Imperium majorum.*

*Urbes.*